

เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ.

ตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติฯ) ผ่านทางเว็บไซต์ www.fpo.go.th และ www.lawamendment.go.th ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤษภาคม - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๒๙ วัน เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น

สศค. ขอเรียนว่า เนื่องจากการได้มีการปรับปรุงหลักการของกฎหมายใน ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. การนำส่งเงินภาษี จากเดิมที่กำหนดให้กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่งเงินภาษีเข้ากองทุนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ เป็นให้กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่งเงินภาษีเข้าคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน
๒. กำหนดโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง (โครงการฯ) ที่จะต้องจัดเก็บภาษีจากเจ้าของที่ดินและห้องชุดที่อยู่รอบโครงการฯ ให้มีความชัดเจนเพิ่มขึ้น โดยให้รวมถึงโครงการฯ ที่ทำสัญญาก่อนและยังพัฒนาโครงการฯ ไม่แล้วเสร็จในวันที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้
๓. กำหนดให้ผู้เสียภาษีสวมถึงผู้ครอบครองที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ
๔. กำหนดให้กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บภาษี โดยมอบอำนาจให้กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บภาษีแทน และ
๕. เพิ่มบทลงโทษ ในกรณีผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ ดังนั้น สศค. จึงเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งนับเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศที่รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยนโยบายดังกล่าวระบุว่า รัฐบาลจะพัฒนาระบบขนส่งมวลชน โดยให้ความสำคัญกับโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานคร และรถไฟฟ้าเชื่อมกรุงเทพมหานครกับเมืองบรีวารเพิ่มเติม เพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน และเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้านคมนาคมทางอากาศโดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสากลในภูมิภาค ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินของประเทศ การซ่อมบำรุงอากาศยาน และการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล รวมทั้งการใช้ท่าอากาศยานในภูมิภาคเสริมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง เช่น ท่าอากาศยานอุบลราชธานี เป็นต้น และด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำ

และชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการเร่งรัดพัฒนาท่าเทียบเรือ ชายฝั่งที่ทำเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำ เจ้าพระยาและปากสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้า ภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือ แหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ภายใต้แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ วงเงินจำนวน ๑.๗๙ ล้านล้านบาท ซึ่งการลงทุนดังกล่าวถือเป็นโครงการระยะยาวที่จะส่งผลให้ประชาชน ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและส่งเสริมด้านการค้าและเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม การลงทุนดังกล่าวได้ส่งผลให้มูลค่าของที่ดินและห้องชุดรอบบริเวณโครงการฯ เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นจาก ในกรณีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินบริเวณแนวรถไฟฟ้าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ มีการปรับตัวสูงขึ้น ถึงร้อยละ ๑๐๐ - ๑๕๐ เมื่อเทียบกับในรอบ ๔ ปีก่อนหน้า ส่งผลให้เจ้าของที่ดินหรือห้องชุดได้รับ ประโยชน์จากส่วนต่างของมูลค่าที่ดินและห้องชุดที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ จึงสมควรจะคืนผลประโยชน์ บางส่วนให้รัฐเพื่อนำไปพัฒนาโครงการฯ ต่อไป

จากการศึกษาประสบการณ์ต่างประเทศพบว่า หลายประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส โปแลนด์ โคลัมเบีย เป็นต้น มีการจัดเก็บภาษีจากผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการโครงการฯ ของรัฐ ขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีกรอบกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษีดังกล่าว ทำให้รัฐต้องรับภาระในการดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว

๒. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

จากสภาพข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น กระทรวงการคลังจึงเห็นว่า มีความจำเป็นที่ต้องตรา กฎหมายว่าด้วยภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคม ขนส่งของรัฐเพื่อลดภาระด้านงบประมาณในการพัฒนาโครงการฯ ที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก โดยการจัดเก็บภาษีจากผู้ที่ได้รับประโยชน์และมูลค่าที่ดินและห้องชุดที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนา โครงการฯ ของภาครัฐ

๓. หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ.

เนื่องจากรัฐบาลอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ซึ่งมีต้นทุนในการดำเนินการค่อนข้างมาก ประกอบกับเมื่อโครงการ ดังกล่าวแล้วเสร็จจะส่งผลให้ที่ดินหรือห้องชุดบริเวณรอบโครงการมีมูลค่าสูงขึ้น จึงควรกำหนด ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดเก็บภาษีการได้รับประโยชน์ในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐในประเทศไทย เพื่อให้ภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีจากเจ้าของ หรือผู้ครอบครองที่ดินของรัฐหรือเป็นเจ้าของห้องชุดที่ได้รับประโยชน์จากมูลค่าของที่ดินหรือ ห้องชุดที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนาโครงการฯ ดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ. (Windfall Tax) มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ผู้เสียภาษี คือ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือครอบครองที่ดิน อันเป็นทรัพย์สินของรัฐหรือเป็นเจ้าของห้องชุด บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือครอบครองที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของรัฐหรือห้องชุดที่ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่มีมูลค่าสูงกว่า ๕๐ ล้านบาท และผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นเจ้าของห้องชุดรอการจำหน่าย ซึ่งอยู่รอบพื้นที่ที่มีโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ

๔.๒ โครงการฯ ที่จัดเก็บภาษี คือ โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง รถไฟรางคู่ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน สนามบิน ท่าเรือ โครงการทางด่วนพิเศษ และโครงการอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๓ การจัดเก็บภาษี ใน ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ คือ การจัดเก็บในระหว่างการดำเนินโครงการฯ จะจัดเก็บจากการขายหรือเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือห้องชุดทุกครั้ง รอบพื้นที่โครงการฯ ในรัศมีที่กำหนด

กรณีที่ ๒ คือ การจัดเก็บเมื่อการดำเนินโครงการฯ แล้วเสร็จ จะจัดเก็บจากที่ดินหรือห้องชุดที่ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่มีมูลค่าสูงกว่า ๕๐ ล้านบาท (ยกเว้นใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยและทำเกษตรกรรม) และเก็บจากห้องชุดของผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่รอการจำหน่าย ซึ่งอยู่รอบพื้นที่ที่มีโครงการฯ เพียงครั้งเดียว

๔.๔ พื้นที่จัดเก็บภาษี กำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

ประเภทของโครงการฯ	พื้นที่จัดเก็บภาษี (รัศมีรอบโครงการฯ โดยประมาณ)
๑. รถไฟฟ้าความเร็วสูง รถไฟรางคู่ รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน	พื้นที่ในรัศมี ๒.๕ กิโลเมตร รอบสถานี
๒. สนามบิน	พื้นที่ในรัศมี ๕ กิโลเมตร จากแนวเขตห้ามก่อสร้างของสนามบิน
๓. ท่าเรือ	พื้นที่ในรัศมี ๕ กิโลเมตร จากแนวเขตที่ดินของท่าเรือ
๔. โครงการทางด่วนพิเศษ	พื้นที่ในรัศมี ๒.๕ กิโลเมตร รอบทางขึ้นและทางลง

ทั้งนี้ ขอบเขตพื้นที่จัดเก็บภาษีดังกล่าวเป็นเขตแดนรัศมีสูงสุดซึ่งกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ ส่วนพื้นที่จัดเก็บจริงจะพิจารณากำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณากำหนดพื้นที่จัดเก็บภาษี โดยออกเป็นประกาศเพื่อบังคับใช้ต่อไป

๔.๕ ผู้จัดเก็บภาษี กำหนดให้กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บภาษี โดยมอบอำนาจให้กรมที่ดินจัดเก็บภาษีแทนในกรณีที่ ๑ และมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีแทนในกรณีที่ ๒ ทั้งนี้ กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจรับส่วนลดหรือค่าใช้จ่ายตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละ ๓ ของภาษีที่รับชำระ

๔.๖ อัตราภาษีที่จัดเก็บ กำหนดอัตราเพดานภาษีสูงสุดที่กรมที่ดินและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บได้ ไม่เกินร้อยละ ๕ ของฐานภาษี ส่วนอัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บจริงจะกำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๔.๗ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษี แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) โครงการฯ ที่ทำสัญญาก่อนร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้และยังพัฒนาโครงการฯ ไม่แล้วเสร็จ ให้คำนวณฐานภาษีจากส่วนต่างของมูลค่าที่ดินหรือห้องชุดที่เพิ่มขึ้นระหว่างมูลค่าในวันที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้ และมูลค่าในวันที่โครงการฯ แล้วเสร็จ เว้นแต่ในกรณีห้องชุดที่ปลูกสร้างใหม่ ให้คำนวณส่วนต่างของมูลค่าห้องชุดโดยใช้มูลค่าห้องชุดที่คำนวณได้คูณด้วยร้อยละยี่สิบ เนื่องจากไม่สามารถคำนวณมูลค่าห้องชุดที่เพิ่มขึ้นมาได้

(๒) โครงการฯ ที่ทำสัญญาหลังจากที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้ ให้คำนวณ

ฐานภาษีจากส่วนต่างของมูลค่าที่ดินหรือห้องชุดที่เพิ่มขึ้นระหว่างมูลค่าวันที่รัฐเริ่มดำเนินโครงการฯ และมูลค่าในวันที่โครงการฯ แล้วเสร็จ เว้นแต่ในกรณีห้องชุดที่ปลูกสร้างใหม่ ให้คำนวณส่วนต่างของมูลค่าห้องชุดโดยใช้มูลค่าห้องชุดที่คำนวณได้คูณด้วยร้อยละยี่สิบ เนื่องจากไม่สามารถคำนวณมูลค่าห้องชุดที่เพิ่มขึ้นมาได้

การคำนวณมูลค่าที่ดินและห้องชุด ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กำหนดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

รายละเอียดของการคำนวณฐานภาษีปรากฏตามเอกสารแนบ

“วันที่รัฐเริ่มดำเนินโครงการฯ” หมายถึง วันที่ทำสัญญาก่อสร้างโครงการฯ

“วันที่โครงการฯ แล้วเสร็จ” หมายถึง วันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติตรวจรับโครงการฯ แล้วเสร็จสิ้นทุกระบบและได้รับส่งมอบงาน

๔.๘ การคำนวณภาษี ให้ใช้ฐานภาษีของที่ดินหรือห้องชุดที่คำนวณได้คูณด้วยอัตราภาษี

๔.๙ เงินภาษี นำส่งเงินภาษีเข้าคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน

๔.๑๐ กำหนดให้มี “คณะกรรมการพิจารณากำหนดพื้นที่จัดเก็บภาษี” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมสรรพากร เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติให้กำหนดพื้นที่จัดเก็บภาษี และวินิจฉัยปัญหา ให้คำปรึกษา หรือแนะนำในการจัดเก็บภาษี เพื่อให้การจัดเก็บภาษีดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ที่เป็นผู้แทนในระดับกรมดำเนินการตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

๔.๑๑ โครงการฯ ที่จัดเก็บภาษี เป็นโครงการฯ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการและยังไม่ได้แล้วเสร็จ ตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ และโครงการฯ ที่จะเริ่มดำเนินโครงการฯ หลังจากวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้

๔.๑๒ บทลงโทษ กรณีผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือน เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้ แต่ห้ามมิให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายดังกล่าว

๕. ประโยชน์

๕.๑ เพิ่มรายได้ของรัฐบาล สำหรับการพัฒนาระบบสาธารณสุขไปรษณีย์ขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง

๕.๒ สร้างความเป็นธรรม โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือห้องชุดในบริเวณรอบโครงการฯ ที่ได้รับประโยชน์จากการที่ราคาที่ดินหรือห้องชุดดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากโครงการฯ ของรัฐจ่ายภาษีให้รัฐ

๖. ประเด็นที่จะขอรับฟังความคิดเห็น

๖.๑ หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ.

๖.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ พ.ศ.

ในการนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจึงขอเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มายังสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ภายในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผ่านช่องทาง ดังนี้

Fax : ๐๒ ๒๗๓ ๙๐๘๘

Email : wftaxstudy@gmail.com